

FIP-NÄYTTELYISSÄ SOVELLETTAVAT POSTIHISTORIALUOKAN KOKOELMIEN ARVOSTELUN ERITYISSÄÄNNÖT (SREV)

Artikla 1: Kilpailunäyttelyt

FIP:n yleisten näyttelykokoelmien arvostelusääntöjen (GREV) artiklan 1.4 mukaisesti nämä erityissäännöt on laadittu täydentämään GREV:n sääntöjä postihistorian osalta. Katso myös "Postihistoriakokoelman arvostelusääntöjen tulkintaohjeita".

Artikla 2: Arvostelukokoelmat

Postihistoriakokoelmat jaetaan kolmeen alaluokkaan (ks. GREV artikla 2.3):

A. Postihistoriakokoelmat, jotka sisältävät virallisten, paikallisten tai yksityisten postilaitosten kuljettamaa ja niihin liittyvää aineistoa. Kokoelmat kuvaavat yleensä postin reittejä, taksoja, käsittelymerkintöjä, käytäntöjä sekä muita postaalisia näkökohtia, palveluja, toimintoja ja tehtäviä, jotka liittyvät postipalvelujen kehityksen historiaan.

B. Markofilia- eli postileimakokoelmat, joissa luokitellaan ja/tai tutkitaan virallisten, paikallisten tai yksityisten postilaitosten käsittelymerkintöjä postilähetyksillä, postimerkeillä ja muilla postitoimintaan liittyvillä kohteilla.

C. Historialliset, yhteiskunnalliset ja erityistutkielmat, jotka tarkastelevat postihistoriaa laajemmalti sekä liike-elämän ja yhteiskunnan vuorovaikutusta postijärjestelmän kanssa (ks. esimerkkejä artiklassa 3.2).

Alaluokkien ohella kaikki postihistoriakokoelmat jaotellaan ja arvostellaan kolmessa aikajaksossa:

1. Aika ennen vuotta 1875 (ennen UPUa)
2. Vuodet 1875-1945
3. Aika vuoden 1945 jälkeen.

Kukin kokoelma sijoitetaan siihen aikajaksoon, josta se alkaa tai jossa sen pääsisältö on.

Artikla 3: Kokoelman sisältöä koskevat periaatteet

3.1 Postihistoriakokoelmat (alaluokat 2A ja 2B) koostuvat kulkeneista postilähetyksistä, käytetyistä postimerkeistä ja/tai muusta postitoimintaan liittyvästä aineistosta järjestettynä niin, että ne kuvaavat tasapainoisesti jotain kokonaisuutta tai jonkin postihistorian osa-alueen kehitystä.

Postihistoriallisia aiheita (alaluokat 2A ja 2B) ovat esimerkiksi:

1. Postipalvelut ennen postimerkkiaikaa
2. Postipalvelujen paikallinen, alueellinen, kansallinen tai kansainvälinen kehitys
3. Postitaksat
4. Postinkuljetusreitit
5. Postinkäsittelymerkinnät (markofilia) kuten artiklassa 2B kuvataan
6. Sotilasposti, kenttäposti, piiritysposti, sotavankiposti, siviili- ja sotilashenkilöiden internointileiriposti
7. Laivaposti sekä meri- että sisävesiliikenteessä
8. Rautatieposti
9. Erilaisten liikkuvien postitoimipaikkojen posti
10. Onnettomuusposti
11. Desinfioitu- / kulkutautiposti
12. Postisensuuri
13. Lunastuslähetykset
14. Postitoimintojen automaatio
15. Postiagentuurien postinkäsittelymerkinnät
16. Virkaposti, postimaksutta kulkenut posti.

Postihistoriakokoelma (alaluokat 2A ja 2B) voi sisältää karttoja, kuvia, postisääntöjä ja vastaavaa oheisaineistoa. Tällaisen aineiston tulee selvästi liittyä valittuun aiheeseen ja kokoelmassa kuvattuihin postipalveluihin (ks. GREV artikla 3.4).

3.2 Historialliset, yhteiskunnalliset ja erityistutkielmat (alaluokka 2C) voivat sisältää liike-elämän ja yhteiskunnan postijärjestelmän käyttöön tuottamaa materiaalia. Ne voivat sisältää myös ei-filateelista materiaalia jos se on aiheen käsittelyn kannalta tarpeen. Ei-filateelinen materiaali tulisi sisällyttää kokoelmaan tasapainoisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla siten, ettei se jätä varjoonsa filateelista materiaalia.

Esimerkkejä historiallisten, yhteiskunnallisten ja erityistutkielmien sisällöstä:

1. Sähkösanomapalvelut
2. Onnittelukortit (ei kuitenkaan vain kuva-aiheen mukaista käsittelyä)
3. Postijärjestelmässä käytetyt kuvalliset liikekuoret (kuvastamaan liike-elämän kehitystä)
4. Tutkielmat postijärjestelmän sekä liike-elämän, yhteiskunnan ja teollisuuden välisestä vuorovaikutuksesta
5. Historialliset, paikalliset ja/tai alueelliset tutkielmat
6. Tiettyyn tapahtumaan tai historialliseen virstanpylvääseen liittyvät tutkielmat.

Alaluokan 2C kokoelma tulee voida esittää vakimuotoisissa näyttelykehyksissä.

3.3 Kaikkien postihistorian alaluokkien näyttelykokoelmien tavoite ja perusajatus tulee selvästi esittää johdantolehdellä (ks. GREV artikla 3.3).

Artikla 4: Näyttelykokoelmien arvosteluperusteet (ks. GREV artikla 4)

Postihistoriakokoelman ymmärtämiseksi saattavat aihetta laajemmin selvittävät täydentävät tekstit olla välttämättömiä. Lisäksi kokoelmassa voi olla ei-postihistoriallista tai ei-filateelista aineistoa tukemassa kertomusta. Kuitenkin kaiken tekstin tulee olla lyhyttä ja selkeää. Kokoelmaan liitetyn ei-postihistoriallisen ja ei-filateelisen materiaalin tulee edistää postihistoriallisen aiheen ymmärtämistä ja lisätä kokoelman kiinnostavuutta.

Artikla 5: Näyttelykokoelmien arvostelu

5.1 Postihistoriakokoelmien arvostelun suorittavat postihistorian hyväksytyt tuomarit kukin omalta erikoisalaltaan GREX V-osan artiklojen 31-47 mukaan (ks. GREV artikla 5.1).

5.2 Postihistoria- ja leimakokoelmien kohdalla seuraavat suhdeluvut on tarkoitettu ohjaamaan palkintolautakuntaa kokoelmien tasapainoisessa arvostelussa (ks. GREV artikla 5.2):

1. Aiheen käsittely (20) ja filateelinen merkittävyys (10)	30
2. Filateeliset ja vastaavat tiedot, henkilökohtainen aiheeseen perehtyminen ja uusi tutkimus	35
3. Laatu (10) ja harvinaisuus (20)	30
4. Esitystapa	5
Yhteensä	100

Historialliset, yhteiskunnalliset ja erityistutkielmat (alaluokka 2C) arvostellaan seuraavien suhdelukujen avulla. Ne ohjaavat tuomaristoa tasapainoiseen arviointiin (ks. GREV artikla 5.2):

1. Aiheen käsittely (20) ja merkitys (10) (filateelinen merkitys 5; historiallinen ja/tai yhteiskunnallinen merkitys 5)	30
2. Filateeliset, historialliset sekä yhteis-kunnalliset tiedot, henkilökohtainen aiheeseen perehtyminen ja tutkimus	35
3. Laatu (10) ja harvinaisuus (20)	30
4. Esitystapa	5
Yhteensä	100

Kokoelmat arvostellaan antamalla niille yllä olevan taulukon arvosteluperusteiden mukaisia pisteitä. Pisteet merkitään hyväksytyille arvostelulomakkeille.

Artikla 6: Loppusäädöksiä

6.1 Jos käännettyjen sääntöjen tulkinnassa syntyy erimielisyyksiä, pidetään englanninkielistä tekstiä ratkaisevana.

6.2 Nämä FIP-näyttelyissä sovellettavat postihistoriakokoelmien arvostelun erityissäännöt on hyväksytty 70. FIP-kongressissa Bukarestissa 28.6.2008. Ne astuvat voimaan 1.1.2009 ja koskevat 1.1.2009 jälkeen järjestettäviä näyttelyitä, joille on myönnetty FIP:n suojelus, hyväksyntä tai tuki.

POSTIHISTORIAKOKOELMIEN ARVOSTELUSÄÄNTÖJEN TULKINTAOHJEITA

1. Johdanto

1.1 Nämä tulkintaohjeet antavat käytännön ohjeita siitä, miten Bukarestin 70. FIP-kongressissa hyväksytyjä GREV-sääntöjä (artiklat 1.1-1.4) ja postihistoriakokoelmien arvostelun erityissääntöjä tulee soveltaa postihistoriakokoelmiin.

1.2 Postihistoriakokoelmien arvostelun erityissäännöissä (SREV) annetaan suuntaviivat sille, mitä postihistoriakokoelman tulee sisältää ja käsitellä sekä miten kokoelman aihetta tulee kuvata ja kertomuksen edetä.

Nämä tulkintaohjeet antavat tuomaristolle yleisohjeet postihistoriakokoelmien arvostelussa ja ohjaavat postihistorialuokan näytteilleasettajiä.

1.3 Jos näiden ohjeiden tai GREV- ja SREV-sääntöjen tulkinnassa postihistorialuokan kokoelmien kohdalla syntyy erimielisyyksiä, GREV on määräävä SREV-sääntöihin nähden ja SREV on määräävä näihin tulkintaohjeisiin nähden. FIP:n kongressin päätökset ohittavat tarvittaessa nämä tulkintaohjeet.

2. Postihistoriakokoelman aihepiiri

2.1. Postihistoriakokoelman tulisi sisältämiensä filateelisten kohteiden ja niiden analysoinnin avulla esitellä ja selostaa

- yhden tai useamman postaalisen palvelun kehitystä tai toimintaa
 - postaalisten sääntöjen ja määräysten soveltamista käytännössä
 - filateelisen materiaalin ja/tai postin käsittelymerkintöjen käytön tutkimusta ja luokittelua.
- Näitä tekijöitä käytetään kuvaamaan kokoelman johtoaihetta eli tärkeintä sanomaa. Ajallisesti kokoelmat voivat ulottua järjestäytyneiden postipalvelujen alkua ajoista nykypäivään.

Historialliset, yhteiskunnalliset ja erityistutkielmat esittävät postipalveluiden vuorovaikutusta yhteiskunnan, tapahtumien, liike-elämän tai jonkin alueen maantieteellisten rajojen muutosten kanssa. Nämä kokoelmat esittävät, kuinka ihmisten arkielämän tarpeet ovat vaikuttaneet postijärjestelmiin ja kuinka postijärjestelmät ovat vaikuttaneet ihmisten jokapäiväiseen elämään.

2.2. SREV-säännöissä luetellaan postihistoriakokoelman mahdollisia aiheita. Luettelo ei kuitenkaan rajaa pois muita mahdollisia aiheita.

Kokoelma voi käsitellä

- kahden tai useamman alueen, valtion tai maanosan välisten postipalvelujen kehitystä
- yhden maan, alueen tai maantieteellisen yksikön sisäisten postipalvelujen kehitystä
- Vaihtoehtoisesti voidaan käsitellä jonkin tietyn postipalvelun kehitystä joko maailmanlaajuisesti, maaryhmässä, yhdessä maassa tai vieläkin paikallisemmin.

2.3. Kokoelmat voi suunnitella kronologisesti, maantieteellisesti, (esim. paikallisalueen tai valtion puitteissa), kuljetus- tai palvelutavan mukaan, tai muulla näytteilleasettajan sopivaksi katsomalla tavalla.

2.4. Näytteilleasettajan tulee välttää useamman samankaltaisen kohteen sisällyttämistä kokoelmaan. Kokoelman aiheen käsittelyssä tulee mahdollisuuksien mukaan välttää pitkiä ajallisia aukkoja. Kokoelmaan ei tule sisällyttää kalliita kohteita, jotka eivät suoraan liity esitettävään aiheeseen.

2.5. Postihistoriakokoelman tulee pääsääntöisesti esitellä parhaalla mahdollisella tavalla kiinnostavaa aineistoa (niin filateelista kuin siellä missä sallittua myös ei-filateelista materiaalia) eikä pyrkiä olemaan erikoistutkielman käsikirjoitus.

3. Leimakokoelmat (markofilia)

3.1 Leimakokoelmassa (markofilia) luokitellaan ja tutkitaan virallisten ja yksityisten postilaitosten käyttämiä käsittely- ja mitätöintimerkintöjä mukaan lukien kynämerkinnät.

3.2 Leimakokoelmat voivat käsitellä yhtä hyvin varhaisfilateelisia kuin nykypäivänkin aiheita.

3.3 Tutkimuksessa voidaan käsitellä postaalisten merkintöjen käyttötarkoitusta, käyttöaikaa ja -paikkaa, väriä, ajan kuluessa tapahtuneita muutoksia tai muita merkintöjen yksityiskohtia.

Tutkimuksen kohteena voi olla tiettyjen toimipaikkojen tai palvelujen merkintöjä, kuten kirjaamismerkintöjä, laivapostia ja liikkuvien postitoimipaikkojen postia, desinfiointimerkintöjä, ohjeita, jne.

Leimakokoelman aiheena voi esimerkiksi olla tutkimus päiväysleimojen korjauksista tai menetelmistä, joita postihallinnot ovat käyttäneet ilmaisemaan postinkuljetukseen kuluneen ajan tai käytetyn reitin.

Postin automaattiseen käsittelyyn liittyvien merkintöjen tutkimus kuuluu leimakokoelmiin. Sen sijaan postipalvelujen automatisoinnin kehitys on yleistä postihistoriaa.

3.4 Käytännöllinen tapa esittää henkilökohtaiset tiedot ja postaalisten merkintöjen tutkimus voisi olla

- varhaisimpien ja/tai myöhäisimpien käyttöaikojen osoittaminen tai
- käyttöpaikan esittäminen mikäli se ei käy suoraan ilmi kohteelta (esim. tekstittömien kuvioleimojen ja numeroleimojen tietojen selvittäminen).

3.5 Kohteilla olevien merkintöjen tulee olla mahdollisimman selkeitä ja kaikki oleellinen teksti tulisi olla kokonaan luettavissa. Mikäli leimakokoelma esittää mitätöintileimoja, ne tulisi näyttää kokonaisina ja mieluiten postilähetyksellä. Yleensä pitäisi välttää leimanosien esittämistä. Samoin pitäisi välttää tarpeetonta toistoa paitsi osoitettaessa varhaisinta ja myöhäisintä käyttöaikaa. Kaikenlaiset yritykset parantaa kohteen merkintöjä, sen jälkeen kun postilaitos on merkinnät tehnyt, katsotaan väärennöksiksi (ks. GREX artikla 41.2).

3.6 Postimerkeillä ei leimakokoelmassa ole merkitystä, mutta niiden tulee olla kohtalaisessa kunnossa. Mikäli leimakokoelmaan sisällytetään käytettyjä merkkejä, arvostelu perustuu vain merkeillä olevien merkintöjen ja mitätöintien luokitteluun sekä niiden tutkimukseen.

4. Kokoelman johdanto

4.1 Kaikissa postihistoriakokoelmissa tulee olla johdanto, joka esittelee kokoelman sisällön. Kokoelman otsikon ja johdannon on vastattava toisiaan.

4.2 Johdantolehden tulisi

- antaa kokoelman aihepiiriin liittyvää olennaista postihistoriallista perustietoa

- esitellä kokoelman pääpiirteittäinen rakenne mieluummin postihistorian kannalta merkittävänä osakokonaisuuksina kuin kehyksittäin tai sivuittain etenevänä luettelona
- osoittaa ne alueet, joilla näytteilleasettaja on tehnyt henkilökohtaista tutkimusta
- yksilöidä käytetyt keskeisimmät lähteet.

4.3 Tuomarit arvioivat kokoelmassa esitettyä materiaalia ja siihen liittyvää tekstiä suhteessa johdantolehdessä annettuihin tietoihin (otsikko, johdanto, yleistiedot, kokoelman rakenne, tutkimus ja lähteet).

Huolellisesti laadittu johdanto auttaa sekä näytteilleasettajaa että tuomareita.

5. Arvosteluperusteet

5.1 Aiheen käsittely ja filateelinen merkittävyys

5.1.1 Aiheen käsittelystä ja filateelisesta merkittävydestä annetaan enintään 30 pistettä. Näistä enintään 10 pistettä perustuu suhteelliseen filateeliseen merkittävyyteen ja enintään 20 pistettä kokoelman aiheen kehittelyyn sekä esitetyn aineiston kattavuuteen ja oikeellisuuteen.

Alaluokassa 2C merkittävyysepisteistä (10) enintään viisi pistettä annetaan kokoelman aihepiirin historiallisesta ja yhteiskunnallisesta merkittävydestä.

5.1.2 Arvioidessaan kokoelmien aiheen käsittelyä ja merkittävyyttä tuomarit kiinnittävät huomiota

- aiheen yleiseen kehittelyyn
- esitetyn aineiston kattavuuteen verrattuna kokoelman tavoitteeseen
- aiheen suhteelliseen filateeliseen tai historialliseen merkittävyyteen sekä
- kuinka helposti vastaava kokoelma olisi rakennettavissa.

Näytteilleasettajien tulee huolehtia siitä, että kokoelma on ehjä kokonaisuus eikä siinä turhaan pyritä yhdistelemään toisiinsa liittymättömiä aiheita. Muuten kokoelma saattaa menettää pisteitä käsittelyssä ja merkittävydessä.

5.1.3 Kokoelman merkittävyys arvioidaan suhteessa kyseisen maan, alueen tai aihepiirin postihistoriaan ja yleensä filateliaan. Alakohdassa 2C arvioidaan kokoelman merkittävyyttä historian, ihmiskunnan tai maantieteellisen alueen kannalta. Yleensä on helpompi käsitellä annetussa tilassa perusteellisesti ja kattavasti vähemmän tärkeitä kuin merkittäviä aiheita.

5.1.4 Esimerkiksi pääkaupungin postihistoriaa voidaan yleensä pitää merkittävämpänä kuin jonkin maaseutukaupungin tai maaseutualueen postihistoriaa.

Kahden tai useamman valtion välisiä postitaksasopimuksia käsittelevä tutkimus on yleensä tärkeämpi kuin sellainen, joka käsittelee saman aikajakson yhden valtion sisäisiä taksoja.

Merkittävyys- ja harvinaisuuspisteitä pudotetaan ilman muuta kokoelmalta, jonka aihe kattaa postimerkkipalvelut ennen postimerkkiaikaa ja postimerkkien käytön alkuvaiheen, mutta jossa ei ole käsitelty ensimmäisten merkkijulkaisujen lähetyksiä. Sama pätee yhtä lailla mitä tahansa ajanjaksoa käsittelevään kokoelmaan, josta on jätetty pois vaikeimmat osiot.

5.1.5 Tuomarien tulee myös arvioida, liittyykö esitetty aineisto kokoelman aihepiiriin. Joitain harvoja poikkeuksia lukuunottamatta käyttämättömät merkit ja ehiöt ovat merkityksettömiä. Niiden käyttö pitää olla erityisen hyvin perusteltua.

Karttoja, julistuksia jne. tulisi käyttää rajoitetusti ja vain siinä tapauksessa, että ne ovat tarpeen aiheen kehittelyn ja dokumentoinnin kannalta. Tuomariston tulisi periaatteessa arvostella vain esitetty filateelinen aineisto (GREV artikkelit 3.1-3.2). Historiallisissa, yhteiskunnallisissa ja erityistutkielmissa tuomaristo arvioi esitetyn ei-filateelisen materiaalin asiaankuuluvuuden, tasapainoisuuden ja merkityksen.

5.2 Filateeliset ja vastaavat tiedot, henkilökohtainen aiheeseen perehtyminen ja uusi tutkimus

5.2.1 Filateelisista ja vastaavista tiedoista, henkilökohtaisesta aiheeseen perehtymisestä ja uudesta tutkimuksesta annetaan enintään 35 pistettä.

5.2.2 Filateelisiä ja vastaavia tietoja osoitetaan kokoelmaan valitun aineiston ja siihen liitetyn tekstin avulla. Henkilökohtainen tutkimus osoitetaan kokoelmaan valitun aineiston asiantuntevan analyysin avulla. Kokoelmalle, joka perustuu ilmeisen suureen määrään todellista tutkimusta (eli tuodaan esille aiheeseen liittyvää uutta tietoa), voidaan antaa merkittävä osa tämän kohdan pisteistä.

Erityisesti pitää palkita kokoelma, joka tuo uutta tietoa jo aiemmin paljon tutkittuun aiheeseen. Jo olemassa olevien tietojen omaksuminen ja niiden oikea tulkinta pitää myös ottaa huomioon näissä pisteissä.

5.2.3 Filateelisten ja vastaavien tietojen, henkilökohtaisen aiheeseen perehtymisen ja uuden tutkimuksen arviointi perustuu jokaisen esitettävän kohteen kuvauksen oikeellisuuteen.

Tuomarien ja näytteilleasettajien tulee muistaa, että kuvaileva teksti ei saa viedä liikaa tilaa itse kohteilta.

Huolellisesti laaditun johdannon avulla (ks. artikla 4) voi välttyä myöhemmin kokoelmassa esitettäviltä pitkiltä selostuksilta.

5.2.4 Historiallisiin, yhteiskunnallisiin ja erityistutkielmiin liittyvä ei-filateelinen tieto arvioidaan monipuolisesti sen omista lähtökohdista.

5.3 Laatu ja harvinaisuus

5.3.1 Kohteiden laadusta ja harvinaisuudesta annetaan enintään 30 pistettä. Näistä enintään 20 pistettä annetaan kokoelman aineiston harvinaisuuden ja merkityksen sekä 10 pistettä kohteiden laadun perusteella.

5.3.2 Harvinaisuus on suoraan verrannollinen

- esitettyihin filateelisiin kohteisiin
- esitetyn kaltaisen aineiston suhteelliseen ja ennen kaikkea filateeliseen harvinaisuuteen (ei kuitenkaan rahalliseen arvoon)
- esitetyn kokoelman ja sen käsittelemän aiheen tärkeyteen.

Esimerkiksi sinällään yleisen leimatyyppin pienen paikkakunnan ainoa tunnettu kohde ei ole yhtä merkittävä kuin samalla paikkakunnalla käytetty oma erityinen leimatyyppi.

5.3.3 Koska postihistoriallisten kohteiden laatu voi vaihdella huomattavasti, tuomariston tulee verrata kokoelman laatua saatavilla olevan materiaalin laatuun.

Yleensä kokoelma pitää palkita, jos se sisältää hyväkuntoisia kohteita, joissa on siistit ja luettavat leimat sekä muut postaaliset merkinnät. Sen sijaan kohteiden huonosta laadusta tulee rangaista. Kuorilla ja muilla postilähetyksillä olevien postimerkkien tulee olla hyväkuntoisia, jos se vain on mahdollista.

Esimerkiksi onnettomuuspostia käsittelevän kokoelman kohteet ovat jo määritelmän mukaan huonokuntoisia. Kuitenkin pelastustyön yhteydessä tehtyjen merkintöjen tulisi olla mahdollisimman selviä.

5.4 Esitystapa

5.4.1 Esitystavasta annetaan enintään 5 pistettä. Esitystavan asettelun ja selkeyden tulee täydentää kokoelman käsittelyä. Esitystapaa arvioidessaan tuomareiden tulee pohtia, millä tavoin ulkoasu lisää kokoelman ymmärrettävyyttä ja houkuttelevuutta sekä tuomareiden että yleisön kannalta.

5.4.2 Kokoelmassa esitettävistä postin merkinnöistä tarvitaan piirroksia vain siinä tapauksessa, etteivät alkuperäiset merkinnät ole riittävän selkeitä.

Postilähetyksen kääntöpuolen tärkeät merkinnät voidaan esittää joko piirroksena tai jäljenteenä (esimerkiksi valokuva tai -kopio). Katsojalle pitää kuitenkin tehdä selväksi, että kyseessä on jäljennös. Värillisten kuvien ja kopioiden tulisi poiketa vähintään 25% alkuperäisestä koosta. Yksittäisten leimausten tai postilähetysten osien täysimittaisen kuvat ovat kuitenkin sallittuja. Kaiken ei-postihistoriallisen tai ei-filateelisen materiaalin tulisi olla alkuperäistä, mikäli se vain on mahdollista.

6. Yhteenveto

6.1 Nämä tulkintaohjeet eivät vastaa kaikkiin tuomariston ja näytteilleasettajien mahdollisiin kysymyksiin. Kukin kokoelma tulee arvostella sen omien ansioiden perusteella.

6.2 Jos käännöstekstien tulkinnassa syntyy erimielisyyksiä, pidetään englanninkielistä tekstiä ratkaisevana.